

48 אָסור - עשרת הטלאים שנטל הראשון אסורים משום 'מחיר כלב'
 49 שהרי נלקחו גם תמורת הכלב, וְשָׁעַם הַכֶּלֶב מוֹתֵר - ותשעת
 50 הטלאים שנטל השני עם הכלב מותרים להקרבה.
 51 אֲתֵנָּן הַכֶּלֶב - טלה שנתן אדם לחבירו כדי לבעול את כלבתו, וּמְחִיר
 52 זוֹנָה - וטלה שנתן לזונה כדי לקנותה לשפחה, הָרִי אֵלּוּ מוֹתְרִין
 53 למוזב, שְׁנֵאמַר לגבי אתנן זונה ומחיר כלב, 'שָׁנִים' ככתוב (דברים כג
 54 ט) 'כִּי תוֹעֵבֶת ה' אֱלֹהֶיךָ גַם שְׁנֵיהֶם, ומשמע שדוקא שני אלו אסורים
 55 וְלֹא אֲרֻבְעָה - ולא אתנן כלב ומחיר זונה, ועוד יש ללמוד מתיבת
 56 'שניהם' שְׁלֹדוֹתֵיהֶן של אתנן זונה ומחיר כלב מוֹתְרִין למוזב, כי
 57 משמע שדוקא הן אסורים, וְלֹא וְלֹדוֹתֵיהֶן.

נמרא

58 הגמרא מבררת מהו מחיר כלב: תֵּנוּ רַבָּנָּן, 'מְחִיר כֶּלֶב' וְהוּ חֲלִיפִי
 59 כֶּלֶב - טלה הניתן תמורת כלב. וְכֵן הוּא אֹמֵר בלשון הפסוק (תהלים
 60 מד יג) 'תִּקְבַּר עִמָּךְ בְּלֹא הוֹן וְלֹא רִבִּית בְּמַחֲרֵיהֶם', כלומר שמכרתם
 61 לגויים במחיר מועט, ומבואר שמחיר הוא דבר הניתן בתמורה.
 62 שנינו במשנה שאתנן הכלב מותר. מקשה הגמרא: אִמָּא אֲתֵנָּן זוֹנָה
 63 [וְאֲתֵנָּן כֶּלֶב] - שמא אסרה תורה בין אתנן זונה ובין אתנן כלב.
 64 הגמרא הבינה שכוונת המקשן לשאול שמא אסרה תורה גם אתנן
 65 זונה וכלב וגם מחיר כלב, ועל כן מתרצת הגמרא: (אם כן שאף אתנן
 66 כלב אסור, נמצא דלא קָרַב הוּוּ תִלְתָּה - שאסרה התורה שלשה
 67 להקרבת, אתנן זונה, אתנן כלב ומחיר כלב, והרי נאמר (דברים כג ט)
 68 'כִּי תוֹעֵבֶת ה' אֱלֹהֶיךָ גַם שְׁנֵיהֶם' ומשמע וְלֹא שְׁלֹשָׁה.
 69 המקשן מבאר שלא לשאלה זו היתה כוונתו: מִי קָאמְרִין אֲנִי אֲתֵנָּן
 70 וּמְחִיר - וכי הקשינו שיהא אסור גם אתנן כלב וגם מחירו, אֲתֵנָּן וְלֹא
 71 מְחִיר קָאמְרִין - כוונתנו להקשות שמא 'מחיר' אין פירושו כלל
 72 חליפי הכלב אלא שכר ביאתו דיינו אתנן, ויהיו אסורים רק אתנן
 73 זונה ואתנן כלב. מתרצת הגמרא: אִם כֵּן שֶׁלֹא נאסרו אלא אתנן זונה
 74 ואתנן כלב, נִימָא קָרָא - יאמר הפסוק 'לֹא תביא אֲתֵנָּן זוֹנָה וְכֶלֶב',
 75 ומדוע לגבי כלב נאמר לשון 'מחיר', אלא מְדַבְּרֵיב 'אֲתֵנָּן זוֹנָה
 76 וּמְחִיר כֶּלֶב', שְׁמַע מִנָּה שמחיר אינו אתנן, אלא חליפין ותמורה
 77 כמבואר לעיל.
 78 שנינו במשנה: הַשּׁוֹתְפִין שְׁחֵלְקוּ, אַחַד נִטֵּל כּו' עשרה טלאים ואחד
 79 תשעה טלאים וכלב, הטלאים שעם הכלב מותרים למוזב, ושכנגד
 80 הכלב אסורים משום מחיר כלב. מקשה הגמרא: מדוע נאסרים כל
 81 הטלאים שכנגד הכלב, נִיפּוּק תְּדֵא לְהָדִי כֶּלֶב - נוציא מביניהם
 82 טלה אחד ונאמר שהוא מחיר הכלב, וְהֵנָּה כּוּלְהוּ לִישְׁתְּרוּ - וכל
 83 האחרים יותרו למוזב, שהרי נתברר הדבר שאין הם תמורת הכלב
 84 אלא תמורת הטלאים שעמו. מתרצת הגמרא: לעולם אם יש טלה
 85 אחד ששווי כשווי הכלב יהיה הוא מחיר הכלב והשאר מותרים,
 86 וְהַכָּא בְּמֵאֵי עֲקָרִין, כְּגוֹן דְּהָפִיךְ דְּמִי כֶּלֶב מְחִיר מִינֵיהּ - שדמי
 87 הכלב הם מעט יותר מדמי טלה אחד, ועל כן אחד הטלאים כולו
 88 כנגד הכלב, וְהָאֵי טִיפוּנָא דְּכֶלֶב שְׂדִי כְּכוּלְהוּ - ותוספת הדמים
 89 ששורה הכלב יותר מאותו טלה, מוטלת בין כל הטלאים האחרים,
 90 ונמצא שבכל אחד מהם מעורב מעט מחיר כלב, ולפיכך כולם
 91 אסורים.
 92 שנינו במשנה: אֲתֵנָּן כֶּלֶב וּמְחִיר זוֹנָה, מוֹתֵר כּו' למוזב. הגמרא
 93 מבררת מנין שאתנן כלב מותר: אִמָּר לִיהַ דְּכָא מְפֻזְקִיא לְרַב אֲשִׁי,

1 רַבִּי אֱלֵעָזָר הָיָא, דְּאָמַר פְּנֵי הַבָּא עַל הַפְּנוּיָה שְׁלֹא לְשׁוּם אִישׁוּת
 2 עֲשָׂאָה זוֹנָה ואסורה לכהן, וכיון שלשיתו כל ביאה שאינה באשתו
 3 קרויה ביאת זנות, הוא סובר שאיסור אתנן חל אף באשה שתופסים
 4 לו בה קידושין, אך אב"י סובר כחכמים הסוברים שפנוי הבא על
 5 הפנויה לא עשאה זונה, ולשיתם אין אתנן אלא באשה שלא
 6 תופסים בה קידושין.

7 מקשה הגמרא: אִי ברייתא זו כשיטת רַבִּי אֱלֵעָזָר היא, מֵאֵי אִירֵיָא
 8 אֲלִמְנָה - מדוע נקט התנא בסיפא דווקא אלמנה לכהן גדול כמובא
 9 לעיל, נִיתְּנֵי שאפילו אתנן פְּנוּיָה אסור, שהרי לשיתו גם זו ביאת
 10 זנות. מתרצת הגמרא: באמת לרבי אלעזר אף אתנן פנויה אסור,
 11 וְאֲלִמְנָה אִיצְטְרִיךְ - אך הוצרכה הברייתא להשמיענו שגם אתנן כהן
 12 גדול לאלמנה אסור, סְלִקָא דְּעֵתָּה אֲמִינָא - שהיית מעלה על דעתך
 13 לומר, הוֹאִיל וּבְנִין אֵב הוּא לֹא נִיתְּסְרוּ - כיון שרבי אלעזר 'זונה'
 14 האמורה בכהן היינו פנויה, שמא נלמד בבנין אב שגם דין אתנן זונה
 15 נאמר רק בפנויה, אבל ביאה שיש בה איסור אחר אינה קרויה ביאת
 16 זנות, על כן קָא מְשַׁמְעֵ לָן התנא שאף אלמנה האסורה לכהן גדול
 17 אתננה אסור.

18 שנינו במשנה: הַאֹמֵר לְחַבִּירוּ הָא לָךְ טֵלָה זֶה כּו' ותלין שפחתך
 19 אצל עבדי, רבי אומר אינו אתנן וחכמים אומרים אתנן. מקשה
 20 הגמרא על חכמים: וְהָא שְׁפָחָה לְעַבְדִּי כְנַעֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל שְׁרִיא
 21 [מותרת], ואין אתנן אלא בביאת איסור. מתרצת הגמרא: אִמָּר רַב
 22 הוּיָא, אֲצִלּוּ קָאמַר - האומר 'תלין שפחתך אצל עבדי' הכוונה
 23 שתלין עם האדון עצמו, ועל כן הטלה אתנן הוא שהרי אסור
 24 לישראל לבוא על שפחה. וְהָא דְּקִתְּנִי [עַבְדִּי] לִישְׁנָא מְעֻלִיא קָאמַר
 25 - ומה שנקט התנא 'אצל עבדי' הוא כדי לדבר בלשון נקיה, ופירוש
 26 'עבדי' הוא אבר התשמיש.

27 דוחה הגמרא: אִי הָכִי שהמשנה עוסקת בישראל הבא על השפחה,
 28 מֵאֵי טַעְמָא דְּרַבִּי הַמּוֹתֵר את אתננה, והרי זו ביאת איסור. על כן
 29 מתרצת הגמרא באופן אחר: אִמָּר שְׁמוּאֵל כֶּר רַב וְצַחֲקוּ, לְעוֹלָם
 30 'עבדי' האמור במשנה היינו עַבְדֵי מַמְשׁ, וְכִי קִתְּנִי, כְּעַבְדִּי עַבְרִי -
 31 ודין זה עוסק בעבד עברי ולא בכנעני.

32 שבה הגמרא ומקשה: אִי הָכִי שהמשנה עוסקת בעבד עברי, שוב
 33 קשה מֵאֵי טַעְמָא דְּרַבָּנָּן האוסרים את האתנן, הרי שְׁפָחָה לְעַבְדִּי
 34 עַבְרִי מִיִּשְׂרָאֵל שְׁרִיא - מותרת לו, ואין כאן ביאת איסור. מתרצת
 35 הגמרא: הָכָא בְּמֵאֵי עֲקָרִין, כְּגוֹן דְּלִית לִיהּ [שאינו לו לעבד] אִשָּׁה
 36 וּבָנִים, ועל כן הוא אסור בשפחה, דְּתִנְיָא, עַבְד עַבְרִי שְׁאִין לוֹ אִשָּׁה
 37 וּבָנִים אִין רַבּוּ מוֹסֵר לוֹ שְׁפָחָה כְּנַעֲנִית, ואם יש לו אִשָּׁה וּבָנִים
 38 רַבּוּ מוֹסֵר לוֹ שְׁפָחָה כְּנַעֲנִית בעל כרחו כדי שיוליד לו בנים ממנה.
 39 וכיון שאם אין לו אשה ובנים הוא אסור בשפחה, אם בא עליה
 40 סוברים חכמים שאתננה אסור. אמנם לדעת רבי גם באין לו אשה
 41 ובנים רבו מוסר לו שפחה, ולשיתו אין זו ביאת איסור ועל כן אתננה
 42 מותרת.

משנה

43 ביאור דיני 'מחיר כלב': וְאִיזוּהוּ מְחִיר כֶּלֶב האסור למוזב, הַאֹמֵר
 44 לְחַבִּירוּ (הוליד) [הא לך] - קח לך [טלה זה תחת ו-תמורת] כֶּלֶב,
 45 אותו טלה אסור למוזב. וְכֵן שְׁנֵי שׁוֹתְפִין שְׁחֵלְקוּ, אַחַד נִטֵּל עֲשָׂרָה
 46 טלאים וְאֶחָד נִטֵּל כְּנֶגְדָן תִּשְׁעָה טלאים וְכֶלֶב, מַה שְׁכַנְגְדִּי הַכֶּלֶב
 47

58 וטריפה אינה ראויה אלא לאכילת כלב, אלא ירעו עד שימותו
59 ויקברו.

60 **גמרא**

61 מחלוקת בדין אתנן שנשנתה: תנו רבנן, נתן לה לזונה חיטין
62 ועשאתן סולת, או ויתים ועשאתן שמן, או ענבים ועשאתן יין, תני
63 בברייתא קדא שהן אסורים למנחות ונסכים, ותניא אידך -
64 בברייתא אחרת, שהן מותרין. ומי הם החולקים, אמר רב יוסף, תני
65 גירויין דמן אספורק, בית שמאי אוסרין אתנן שנשנתה, ובית הלל
66 מתירין. ומה טעמם, בית הלל סברי, נאמר באתנן (דברים כג ט) 'כי
67 תועבת ה' אלהיך גם שניהם, ומשמע דווקא הם אסורים ולא
68 ולדותיהן, והם ולא שינויהן, על כן אתנן שנשנתה מותר. ובית
69 שמאי סברי שיש לדרוש רק הם ולא ולדותיהן, כי תיבת 'גם' באה
70 לרבות שאף שינויהן אסורים.

71 מקשה הגמרא: ולבית הלל, הבתוב 'גם שניהם', ומה נרבה מתיבה
72 זו. משיבה הגמרא: 'גם' לבית הלל אכן קשה.

73 ברייתא בדיני אתנן ומחיר: תנו רבנן, נאמר (שם) 'לא תביא אתנן זונה
74 ומחיר כלב בית ה' אלהיך', ומשמע פרט לפרה אדומה שאין פאה
75 לבית - לבית המקדש, שמותר להביאה מאתנן ומחיר, דברי רבי
76 אלעזר. וחקמים אומרים, אף פרה אדומה אין מביאין מאתנן ומחיר,
77 ותיבות 'בית ה' אלהיך' באו לרבות את הריקועין - טסים מזהב,
78 שאם ניתנו באתנן אסור לצפות בהם את המזבח.

79 שואלת הגמרא: מאן (מי הם) חקמים אלו. משיבה הגמרא: אמר
80 רב חסדא, רבי יוסי ברבי יהודה היא, דתניא, נתן לה לזונה והב
81 באתננה, רבי יוסי פרי יהודה אומר, אין עושין ממנו ריקועין לצפוי
82 המזבח, ואפילו באחת עשרה אמות שמאחורי בית הכפרת - בית
83 קדשי הקדשים, שקדושתם קלה יותר, אין לבנות מאבנים שניתנו
84 לזונה באתננה.

85 שנינו במשנה: נתן לה לזונה מוקדשין הרי אלו מותרין למזבח כו'.
86 שואלת הברייתא: ויהיו מוקדשין אתנן ומחיר חל עליהן מקל
87 וחומר, ומה עופות שאין המום פוסל בהן כמבואר לעיל (ד, א) אתנן
88 ומחיר חל עליהן כמבואר במשנה, מוקדשין שהמום פוסל בהן
89 כנאמר בתורה (ויקרא כב ט), וכי אינו דין ומחיר חל עליהן.
90 משיבה הברייתא: תלמוד לומר (דברים כג ט) 'לא תביא אתנן וגו' לכל
91 נדר, ומשמע להוציא את הנדר כבר לגובה לפני שניתן באתנן או
92 מחיר, שאין חל עליו האיסור.

93 הגמרא מבררת מדוע נצרך לכך פסוק. מקשה הגמרא: בברייתא
94 מבואר דמעמא דמעטיניהו קרא - שטעם היתר מוקדשים הוא
95 המיעוט מלכל נדר, הא לא מעטיניהו קרא - ומשמע שאם לא היה
96 הפסוק ממעט, הנה אמיןא - הייתי אומר שאף כי ה'יב (א-א) נתן
97 לה מוקדשין חל עליהן אתנן ומחיר, וקשה, והא לאו ממונא הוא
98 - והרי מוקדשים אינם ממונו אלא ממון הקדש, ואין אדם אוסר דבר
99 שאינו שלו, ומדוע נצרך הפסוק למעט. משיבה הגמרא: אמר רב
100 הושעיא, הברייתא עוסקת בממנה על פסחו - במי שהפריש בהמה
101 לקרבן פסח, ולאחר זמן אמר לזונה שתבעל לו, ובשכרה תהיה מנויה
102 על קרבן זה, וברייתא זו רבי היא המתיר למנות אחרים על פסחו
103 בדמים אף אם אינו נצרך לדמים לצורך אכילת הפסח, ולשיטתו קרבן
104 זה ממונו הוא, ועל כן נצרך מיעוט ללמד שאין חל עליו אתנן כיון
105 שכבר הוקדש.

106 ודיכן שיה רבי כן, דתניא, נאמר בקרבן פסח (שמות יב ד) 'ואם ימעט
107 הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו וגו', ודרשו, אם
108 נתמעט ביתו, שאין לו צרכי הפסח, התייהו משה - המצא לו חיותו
109 משה זה על ידי שימנה אחרים על פסחו ויקבל מהם מעות. אמנם
110 היתר זה נאמר רק כשנתמעט מברי אכילה - שאין לו במה לאכול
111 את הפסח כגון עצים לצלותו, ולא אם נתמעט מברי מקח - אם אין
112 לו במה לעלות סחורה, שאסור למנות אחרים על פסחו לשם כך. זו
113 דעת חכמים, אך רבי אומר, החייהו משה אף אם נתמעט מברי
114 מקח, שאם אין לו מעות לסחורה הוא ממנה אחרים עמו על פסחו

1 **מנא הא מילתא** - מנין דבר זה דאמור רבנן אין זנות לכהמות, כפי
2 ששינו לעיל (ע"ע) שהנותן טלה לחבירו תמורת בעלת כלבתו אין זה
3 אתנן זונה. אמר ליה, אם נאסר אתנן כלב, לא נישמוט קרא - לא
4 היה משמיט הפסוק מלכתוב 'אתנן זונה וכלב', וכיון שלא כתב כן,
5 למדנו שאין זנות לכהמות, ואתנן כלב מותר.

6 תניא נמי הכי, מנין לאתנן כלב ומחיר זונה ו-טלה שקנו בתמורתו
7 זונה לשפחה) שמוותרין למזבח, שנאמר באתנן זונה ומחיר כלב
8 (דברים כג ט), 'תועבת ה' אלהיך גם שניהם', ומשמע שנים אלו אסורים
9 ולא ארבעה - ולא היפוכם דהיינו אתנן כלב ומחיר זונה. מוסיפה
10 הברייתא: וכן ולדותיהן של אתנן זונה ומחיר כלב מותרין, שנאמר
11 (שם) 'גם שניהם', ומשמע הם אסורים ולא ולדותיהן.

12 דינם של ולדות פסולי מזבח נוספים: אמר רבא, ולד הנרבעת על ידי
13 אדם כשהיתה מעוברת, אסורה להקרבה כאמה, שהיא וולדה
14 נרבעו יחד. וכן ולד הנזנת אדם ומת אסורה כאמה, שהיא וולדה
15 נזנהו יחד. אך ולד של מוקצה - בהמה שהוקצתה להקריבה לעבודה
16 זרה, וכן ולד של הנעבד עבודה זרה, מותר. מאי מעמא, לאימיה
17 אקציה - את אמו הקצה להקרבה ולא אותה, לאימיה פלחי לה -
18 את אמו עבד עבודה זרה ולא אותה.

19 איבא דאמרי בשם רבא בלשון אחרת, אף ולד מוקצה נעבד אסור,
20 מאי מעמא, הניחא ליה פניפחיה - נוח לבעלים שעל ידי העובר
21 הבהמה נפוחה יותר לכבוד העבודה זרה, וכונתו להשתחוות או
22 להקריב לכל הנפח.

23 הלכה נוספת מטעם יחיא ליה בנפחיה; אמר רב אחדבוי פרי אמרי
24 אמר רב, המקדש אשה פפרש (גלילי) שור הנסקל, אף שהשור
25 אסור בהנאה ואין לו שווי, הרי היא מקודשת, שהפרש מותר
26 בהנאה. אך המקדש פפרש עגלי עבודה זרה אינה מקודשת, שאף
27 הפרש אסור בהנאה. מאי מעמא, אי בעית אימא קרא - אם תרצה
28 אמור הטעם מפסוק, ואי בעית אימא סברא - ואם תרצה אמור
29 מסברא. אי בעית אימא סברא, ניחא ליה גבי עבודה זרה פניפחיה
30 - בעבודה זרה הפרש שבהמה נוח לבעלים, כיון שהיא נפוחה יותר,
31 ועל כן חל גם עליו שם עבודה זרה. אך גבי שור הנסקל לא ניחא
32 ליה פניפחיה - אין לבעלים הנאה מנפחו, ועל כן אין הפרש נאסר.
33 ממשיכה הגמרא: אי בעית אימא קרא, גבי עבודת כוכבים בתיב
34 (דברים כז ח) 'והיית חרם כמותו', ודרשו, כל דבר שאתה מהיה ממנו
35 - שנהיה ממנו כגון פרש, הרי הוא כמותו ואסור בהנאה. אך גבי
36 שור הנסקל בתיב (שמות כא כח) 'סקול וסקל השור ולא יאכל את
37 בשרו', ומשמע שבשרו אסור, אך פרושו מותר בהנאה.

38 **משנה**

39 המשנה מפרטת את הדברים שחל עליהם איסור אתנן ומחיר: נתן לה
40 לזונה מעות בשכרה, הרי אלו מותרין לקנות בהם קרבן, ואינם
41 אסורים משום אתנן. נתן לה יינות, ושמן, וסלתות, וכל דבר
42 שפיוצא בו (ממנו) קרב על גבי המזבח, אסור משום אתנן, ואין
43 להביא מהם מנחות ונסכים.

44 נתן לה מוקדשין - בהמות שכבר הוקדשו למזבח, הרי אלו מותרין,
45 שאין אתנן חל עליהם.

46 נתן לה עופות חולין, הרי אלו אסורין. וחידוש יש בדבר, שהיה
47 אפשר להיתרם בדין - בכל וחומר, מה אם המוקדשין שהמום
48 פוסל בהן כמפורש בתורה (ויקרא כב ט), אין אתנן ומחיר חל עליהן,
49 עוף שאין המום פוסל בו כמבואר לעיל (ד, א) וכי אינו דין שלא יהא
50 אתנן ומחיר חל עליו, תלמוד לומר (דברים כג ט) 'לא תביא אתנן וגו'
51 לכל נדר, להביא אף את העוף בכלל האיסור.

52 כל האסורין לגבי מזבח, ולדותיהן מותרין. רבי אלעזר אומר, ולד
53 של מרפה לא יקרב על גבי המזבח.

54 רבי חנינא מן אנטונינוס אומר, בהמה בשריה שניקה מן המרפה,
55 פסולה מעל גבי המזבח.

56 כל הקדשים שנעשו מרפה, אין פודין אותן להוציאם לחולין כדרך
57 שפודים בעלי מומים, שאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים,

המשך ביאור למס' תמורה ליום שישי עמ' ב

1 וְעַל חֲגִיגְתּוֹ, וּמַעֲוֹתָיו חוֹלִין, שְׁעַל מִנְתַּן בֶּן הַקָּדִישׁוֹ יִשְׂרָאֵל פִּסְחֵיהֶן,
 2 שִׁיּוּכְלוּ לַמְכָרָם וַיְהִיו הַמַּעֲוֹת שְׁלָהֶם.
 3 שְׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה: כָּל הָאֲסוּרִים לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ וְכוּ' וַלְדוּתֵיהֶן מוֹתְרִים.
 4 אָמַר רַב, שְׁנִינוּ, כָּל הָאֲסוּרִים לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ וַלְדוּתֵיהֶן מוֹתְרִים, וְתַנִּי
 5 עָלָה בְּבֵרֵייתָא, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר. וְנַחֲלָקוּ אַמּוּרָאִים בְּאִיזָה אֹפֶן
 6 חוֹלְקִים חֲכָמִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר: אָמַר רַב הוֹנָא פֶּרֶ חֵינָנָא אָמַר רַב
 7 נְחֻמָּן, מְחַלְּוֹקְתָּ חֲכָמִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא דוּוֹקָא כְּשֶׁנִּפְסְלוּ הָאֲמָהוּת
 8 בְּשַׁעַת עֵיבוּרָן, כְּגוֹן שְׁעִיבְרוּ וּלְכֶסֶף נִרְבְּעוּ, דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סָבַר
 9 עוֹבֵר יִרְדֵּ אָמוּ הוּא, וְכִיּוֹן שֶׁנִּרְבַּעָה הָאֵם אִף עוֹבְרָה נִרְבַּע וְנֹאסֵר
 10 לַמְזַבַּח, וְרַבִּנָּן סָבְרִי, עוֹבֵר לֹא יִרְדֵּ אָמוּ הוּא, וְאִף שֶׁאֲמוּ נִרְבַּעָה
 11 הוּא לֹא נִרְבַּע. אָבָל אִם נִרְבְּעוּ תַחֲלִילָה וּלְכֶסֶף עִיבְרוּ, לְדַבְרֵי הַכֹּהֵן
 12 הַלְלוּת מוֹתְרִין, שְׁהָרִי לֹא הִיוּ בְּשַׁעַת הַרְבִּיעָה. אֵךְ רַבָּא אָמַר,
 13 מְחַלְּוֹקְתָּ חֲכָמִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא כְּשֶׁנִּרְבְּעוּ תַחֲלִילָה וּלְכֶסֶף עִיבְרוּ,
 14 דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סָבַר זֶה וְזֶה גֹרָם אִסוּר – דְּבַר הַנְּגָרָם מִכַּח אִיסוּר
 15 וְהִיתֵר יַחַד, כְּגוֹן וְלֵד שֶׁל נִרְבַּעַת, שֶׁאֲמוּ אִסוּרָה לַמְזַבַּח וְאֲבִיו מוֹתֵר,
 16 הִרִי הוּא אִסוּר, וְרַבִּנָּן סָבְרִי זֶה וְזֶה גֹרָם מוֹתֵר, וְכִיּוֹן שֶׁאֲבִיו מוֹתֵר
 17 גַּם הוֹלֵד מוֹתֵר אִף שֶׁאֲמוּ אִסוּרָה. אָבָל אִם עִיבְרוּ תַחֲלִילָה וּלְכֶסֶף
 18 נִרְבְּעוּ כְּשֶׁהֵן מַעֲבֻרָת, לְדַבְרֵי הַכֹּהֵן הַלְלוּת אִסוּרִין כִּיּוֹן שֶׁעוֹבֵר יִרְך
 19 אָמוּ הוּא.

20 מוֹסִיפָה הַגְּמָרָא: וְרַבָּא הַסּוֹבֵר שֶׁבַעֲיָבְרוּ וּלְבַסּוֹף נִרְבַּעוּ לְדַבְרֵי הַכֹּהֵן
 21 הַלְלוּת אִסוּרִים, הוּא לְמַעֲמִיָּה – לְשִׁישְׁתּוֹ, דְּאָמַר רַבָּא, וְלֵד נִרְבַּעַת
 22 אִסוּרָה לַמְזַבַּח כְּאִמָּה כִּיּוֹן שֶׁהִיא וְיִלְדָהּ נִרְבְּעוּ, וְכִּן וְלֵד נִזְנַחַת אִסוּר
 23 כְּאִמּוֹ כִּיּוֹן שֶׁהִיא וְיִלְדָהּ נִנְחָה, שֶׁעוֹבֵר יִרְך אָמוּ הוּא.
 24 לְשׁוֹן אַחֲרַת בְּשִׁמוּעָה זֹ: לִישְׁנָא אַחֲרֵינָא אָמְרִי לָהּ, אָמַר רַב הוֹנָא
 25 פֶּר חֵינָנָא אָמַר רַב נְחֻמָּן, מְחַלְּוֹקְתָּ חֲכָמִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא רַק
 26 כְּשֶׁנִּרְבְּעוּ בְּשִׁתָּן מוֹקְדֵשִׁין כְּבֵר וְאַחַר כֵּךְ יִלְדוּ, דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַאֹסֵר
 27 אֵת הוֹלֵד סָבַר בְּיֻזִּי מִילְתָּא – בּוּי הַדְּבַר שׁוֹלֵד בְּהַמַּת קִדְשִׁים
 28 שֶׁנִּרְבַּעָה יִקְרַב לַמְזַבַּח, וְרַבִּנָּן הַמְתִּירִים סָבְרִי לֹא – אִין בַּכֵּךְ בְּזִיּוֹן,
 29 אָבָל נִרְבְּעוּ בְּשִׁתָּן חוֹלִין וְאַחַר כֵּךְ הַקָּדִישׁ וְיִלְדוּ, הוּאִיל וְאַשְׁתַּנּוּ –
 30 כִּיּוֹן שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַחֲלוּקִין לְהַקְדֵּשׁ, לְדַבְרֵי הַכֹּהֵן הַלְלוּת מוֹתְרִין, שֶׁבֹּאֹפֶן
 31 זֶה אִין בְּזִיּוֹן בַּעֲבִירָה שֶׁנַּעֲשִׂתָה בְּאֵם קוֹדֵם הַהַקְדֵּשׁ.
 32 אֵלוֹ דְּבַרֵּי רַב הוֹנָא בַּר חֵינָנָא, אֵךְ רַבָּא אָמַר רַב נְחֻמָּן, מְחַלְּוֹקְתָּ
 33 חֲכָמִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא דוּוֹקָא כְּשֶׁנִּרְבְּעוּ בְּשִׁתָּן חוֹלִין וְנִתְעַבְּרוּ,
 34 דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַאֹסֵר אֵת הוֹלֵד סָבַר, בְּיֻזִּי מִילְתָּא שׁוֹלֵד הַנִּרְבַּעַת
 35 יִקְרַב לַמְזַבַּח אִף שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַחֲלוּקִין לְהַקְדֵּשׁ, וְרַבִּנָּן הַמְתִּירִים סָבְרִי,
 36 דְּהוּאִיל וְאַשְׁתַּנּוּ מַחֲלוּקִין לְהַקְדֵּשׁ הִרִי הֵם מוֹתְרִין. אָבָל בְּנִרְבְּעוּ
 37 בְּשִׁתָּן מוֹקְדֵשִׁין וְאַחַר כֵּךְ נִתְעַבְּרוּ, לְדַבְרֵי הַכֹּהֵן הַלְלוּת אִסוּרִין, שֶׁבֹּאֹפֶן
 38 שֶׁנַּעֲשִׂתָה הַעֲבִירָה לְאַחַר הַהַקְדֵּשׁ וְדֹאִי בּוּי הַדְּבַר לְהַקְרִיבָם.